

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

PROBLEME SOCIALE ȘI ECONOMICE*)

De Ioan I. Lăpădatu, prof. scr.

„Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta“.

De m'ar întreba vre-unul dintre cei prezenți, ce m'a îndemnat să urc această tribună, să mă prezint azi înaintea d-voastră, rugându-vă să-mi îngăduiți a vă întreținea cât-va timp cu dezvoltarea unor probleme de ordine socială și economică în interesul popoului nostru, — cu greu v'ași putea răspunde. Cu greu, nu pentru-că n'ași avea ce, nu pentru-ea n'ar fi motive, cari să mă determine nu pe mine, dar pe alții cu mintea mai luminată, cu judecată mai profundă și cu experiență practică mai bogată s'apuce condeiul în mână, ori să-și ridice cuvântul; ci pentru-că tocmai motivele sunt atât de multe, greutățile atât de mari, relele și nevoile de cari suferim atât de grele, în cât de ai sta să cugeți ce ai de făcut, ce trebuie și ce poți să faci, zău

*) Conferință ținută Duminică în 12 Iunie st. n. 1904 cu ocazia adunării generale a despărțământului I (Erașov) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura popoului român“.

F O I Ț A

După un an...

Troian de floare de malin
Mirosul lui te'nbată;
Ți-aduci aminte când sub el
Te-am sărutat odată?

Dar uităte s'a veștejit
Călinul din grădină,
Pe când aminte îmi aduc
Tu ești dragă de-vină.

Deci vină să ne împăcăm
Sub umbra lui cea rară
Ș'apoi să vezi cum va-nflori
La altă primăvară!..

Z. F. ...ș

n'ai ști pe ce să pui mâna mai îngrabă, n'ai ști ce rană să lecuești mai întâiu, căci toate de-opotrivă sângerează, n'ai ști cui s'ajuti mai întâiu și mai pe urmă, căci toți deopotrivă cer și toți de-opotrivă merită să fie ajutamați.

Veniți numai și aruncați-vă privirile pe oii-ce parte locuită de acest neam năcăjit, și veți vedea, că nicăiri viața și traiul lui nu vă va mulțami nici măcar în parte. Veți întâlni la tot pasul lipsă și sărăcie, desnădejde și desgust. În schimb însă, veți găsi pe sârmanul Român muncind din greu de dimineața până sara, din tinerețe până'n bătrânețe, dar rod și spor pe urma străduințelor și sudorilor sale aproape de loc.

Il veți vedea cu traista de gât, cu toiagul în mână pornit pe calea pribegiei, să-și caute necrocul în țări străine. Il veți vedea pe alocurea ajuns la sapă de lemn, la culmea desnădejdei, dând credință vorbelor celui dintăiu venit, fir-ar fi acela jidovul cel mai greșos, căzut jertfă unor făgădueli deșerte și plătindu-le scump, nu arare-ori cu prețul vieții chiar. Mai mult. Il

Puterea de viață a națiunii Române.

Discurs, rostit de fericitul Timoteiu Cipariu cu ocazia inaugurării „Asociațiunii pentru cultura și literatura popoului Român“ în 1860.

Excelență! Demni și Frați!

Când ne uităm înapoi la istoria popoului nostru și mai cu seamă la a națiunii noastre din astă patrie dulce, care e întâiul leagăn al vieții române, pe acestea locuri nordice-orientale, mai că nu aflăm în șirul atitor mari secolii, de la începutul celui al doilea al erei creștine până acum, peste mijlocul celui de al XIX secol, de cât numai zile de lacrimi de dureri și de suferințe de toată forma; iar zilele de bucurie pentru popoul român și pentru națiunea noastră transilvană în specie au fost mai puține și mai rare, de cât pana

veți vedea tăgăduind credința străbună, făcându-și tel de traiu nou, depărtându-se astfel de lumea reală, în care trăește și'n care trebuie să trăiasă, fără să înțeleagă, sârmanul, că prin aceasta șie-și păgubește și urmașilor săi.

Veți vedea toate acestea, domnilor, veți vedea încă multe alte rele și nu vă veți putea mira în deajuns cum s'au putut năpusti toate aceste pacosti pe capul unui popor și bun și muncitor și și moral ca al nostru, cu o inteligență destul de număroasă, ce nu pregetă a povățui în bine și spre folos pe cei de-o lege cu dânsul. Da, căci în fața acestor stări îngrijitoare ar fi nedrept să tăgăduim, că nu se lucrează, și nu se urzesc mereu la planuri pentru îndreptarea scăderilor, lecuirea relelor și consolidarea noastră ca popor și națiune. Nu putem însă s'ascundem, că multa muncă ce se depune e zadarnică și fără folos. Toți voim să zidim și încă la același edificiu, dar temelia fie-care o pune altcum și în altă parte și fie-care în alt chip s'apucă de zidit. Unii încep dela mijloc, alții dela strașină și eară alții ar face

de corb alb. Cultura română, ce au adus cu sine în Dacia din alte țări ale lumi mai fericite și mai desfătate, și au transplantat-o în acest pământ rece și înghețat, cultură de care mărturisesc toate ruinele și toate unghiurile patriei noastre, — actle 40 de cetăți, ce le număra Ptolomeu în geografia sa cu numele abia cu 50 ani după strămutarea noastră în acest Babilon, — toată mai toată căzu prada gîntelor barbare, care înainte de a prăda Grecia și Italia, Atena și Roma, se păru că din prada patriei noastre și din ruina culturii române de pe acest pământ au prins gustul de a se încrunta în ruinele și ale celor-lalte provincii din imperiul roman. Din această ruină totală a națiunii numai D-zu știe cum am scăpat, numai ca prin minune, și numai cu pielea și cu viața, căci acelea incursiuni și prădări nu ne-au răpit numai averea și cultura, ce am avut-o,

mai întâiu coperișul, fie-care după-cum crede, că o să iasă mui bine la cale. Pentru aceea însă edificiul nostru nu va să sportască! Și știm bine ce-i năcazul, știm că-i lipsa de unitate în acțiune și cu toate acestea totuși tocmai astăzi, când ni-se impune mai serios consolidarea noastră pe toate terenurile, pare că nu știm ce să începem.

Omul înțelept nu ar sta prea mult pe gânduri, și-ăr strânge toate puterile și ar porni să mântue, ce mai e de mântuit. Așa să purcedem și noi, să facem ce mai putem face, să mântuim ce mai e de mântuit, să ne organizăm și să ne apucăm de fapte. Și cum singurele terene, pe cari ne mai putem mișca sunt terenul cultural, social și economic, aceste vor avea să formeze și caracterul organizării noastre în munca viitoare. Trebuie să ne reunim la muncă comună în marginile acestor trei terene de activitate. Grea problemă, domnilor, căci pe noi la o astfel de muncă comună nu ne va putea aduna nici legi, nici apeluri, nici întruniri, ci numai nevoile și necesitățile noastre și și aceste numai atunci, când se va desvolta în noi spiritul de ordine și de disciplină, ceea-ce, din nefericire, ne lipsește mai mult. Numai ordinea și disciplina ne va putea reuni la o muncă comună, folositoare și cu viitor, căci precum la o mașină toată roata și roțița trebuie să stea la locul ei, tot șurubul să încâtușeze anumite părți, asemenea și în munca noastră comună tot factorul viu trebuie să-și aibă partea sa de la care nu se poate abate. Dar pe când mașina poate fi arangiată de mecanic și inginer, pe atunci pe noi mână omenească nu ne va putea aranja. La

dar ne-au răpit și mii de mii de suflete de ale fraților și părinților noștri, și dacă ar fi fost moartea lor numai corporală, mai puțin le-ar fi fost și amărăciunea; însă de cât moartea naturală mai este moarte și mai cumplită pentru om, sclăvia, despărțirea de ai săi și mai pe sus de toate, simțul unei ruine naționale; că nici o durere nu poate să se asemene cu aceea durere, când vede omul nu numai pierirea sa, ci vede de odată și pierirea unei patrii, a unei națiuni întregi, mai fără nici o speranță de ridicare din acea pierire. Însă din toate aceste ruine, prevedința ne-a conservat încă în aceste dureri cumplită un tezaur neprețuit, pe care nu ni l-au putut răpi nici sabia învingătorului, nici cruzimea tiranului ce domnea pe corpurile noastre, nici puterea fizică, nici politica infernală, — un tezaur născut cu noi dela țitele maicei noastre, dulce ca sărutările mamelor, când ne aple-

noi e lipsă de o mână magică și aceea mână e ordinea și disciplina, ce trebuie să ni-o însușim. Ei, dar aceasta nu se poate face pe repezeală, și de-ocamdată tot ce se cere dela noi, înainte de a ne apuca de organizarea vieții noastre social-economice, sunt două lucruri: să-și facă fie-care datorința, să și-o facă chiar și atunci când alții nu și-ar face-o; al doilea să și caute fie-care greșelile în el însuși, căci șie-și își poate poronci, altora nu! Numai cu aceste două condițiuni ne putem apuca de organizarea vieții noastre social-economice, căci această organizație va fi una dintre cele mai grele, dar totodată și una dintre cele mai frumoase probleme sociale. Cei cari știu însă, că orice reformă socială se poate îndeplini numai în vreme îndelungată de zeci de ani de zile, vor înțelege ce răbdare și stăruință, ce voință tare și nestrămutată vor trebui să dovedească cei-ce se vor hotărî să între în luptă.

Căci după modesta mea părere, o astfel de reformă social-economică trebuie pornită în două direcții. Trebuie pusă baza, temeiul acestei reforme, cu alte cuvinte trebuie făcut începutul organizării noastre social-economice. Pe de altă parte, de oare-ce această reformă va dura vreme îndelungată, și de oare-ce cu cât va crește și se va desvolta va pretinde dela noi forțe tot mai tari și mijloace mai moderne, ni-se impune, ca o a doua problemă, o activitate mai vioaie mai chibzuită și cu mai multă pricepere pe toate terenurile de activitate economică. Să distingem bine! Cea dintâiu e o problemă de interes obștesc, la care desigur puțini se vor aranja, dar care

cau la sânul lor! tezaur mai scump de cât viața, tezaur, care de l-am fi pierdut, de l-am pierdut, de vom suferi vreo-dată, ca cineva cu puterea sau cu înșelăciunea sau cu momele să ni-l răpească din mâinile noastre, — atunci mai bine să ne înghită pământul de vii... Cel puțin să ne adunăm la părinți noștri cu acea mângâiere, că nu am trădat cea mai scumpă ereditate, fără de care nu am mai fi demni de a ne mai numi fii lor: limba românească. — Noi sperăm în prevedința divină sperăm în virtutea neînfrântă a națiunii, pe care lătru atâți secolii nici în cea mai apăsătoare a ei nu a tradat-o; sperăm în marii bărbați și însuflețiiți fii ai națiunii, cari mai ales în aceste timpuri critice, în cari se tractează cestiunea de a fi sau a nu fi, cu toată bărbăția demnă de un roman vechiu, cu toată rezoluțiunea nefațărîtă, și cu pană și cuvîntul și cu fapta au sprijinit și sprijinesc cauza

cu timpul va trebui să înlănțuească toate forțele vii ale neamului nostru. Cea de a doua e o problemă de interes particular, dar pe care o pretinde interesul obștesc, pe de-o parte să nu ne nimicim prea de vreme, pe de altă parte atunci, când acești particulari vor fi chemați să între în organizația comună, să fie în de-ajuns și bine pregătiți.

Cu aceste două probleme permițemi să mă ocup pe scurt.

(Va urma)

„ASOCIAȚIUNII PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI CULTURA POPORULUI ROMÂN“.

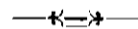
Salutând cu bucurie adunarea Asociațiunii din acest an împreună cu festivitățile descrise în programul, ce-l publicăm mai jos, dorim ca inaugurarea muzeului acesteia să fie ca o bază nouă la înaintarea culturală economică a poporului nostru și expozițiunea aranjată să-și aibă rezultatul așteptat întru promovarea intereselor lui vitale. »Să trăească, să crească și n'aflorească«.

Redacțiunea

»BUNUL ECONOM«.

A V I Z

pentru vizitatorii expozițiunii și ai serbărilor ce se vor aranja în Sibiu în timpul dela 6/19 până 15/28 August 1905 din incidentul inaugurării Muzeului istoric etnografic al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«.

Pentru orientarea prealabilă a publicului român, care va vizita Sibiu în timpul dela 6/19—15/28 August a. c. și ca răspuns la multele scrisori prin cari se cer informațiuni asupra serbărilor proiectate din incidentul Adunării generale a »Asociațiunii« și al inau-

națională, cauza culturii, în biserică, în școală în poliică; cari și-au întors toată influența și pozițiunea și n'au cruțat nici osteneți, nici spese, numai și numai ca să sprijinească pe această națiune, cu al cărei nume se laudă și a careia limbă o vorbesc.

(Va urma).

Mama.

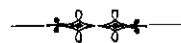
Cea mai frumoasă vorbă în lume,
Cel mai iubit, mai dulce nume

E »Mama!«

Sub soare nu-i nici un cuvânt
Atât de-adânc, atât de sfânt

Ca »Mama!«

Carmen Silva

gurării Muzeului acesteia, Direcțiunea Expozițiunii se vede îndemnată a publica următorul aviz pentru orientarea prealabilă a publicului vizitator.

Programa definitivă nefiind încă stabilită în toate detaliurile, se va publica numai cu o săptămână înainte de inaugurarea Muzeului. Deocamdată Comitetul aranjator al serbărilor a stabilit următoarea

Programă prealabilă:

Pentru *Sâmbătă, la 6/19 August* și *Duminică, la 7/20 August 1905*, s'a publicat deja în nrul trecut.

Luni, la 8/21 August 1905.

Prima ședință a adunării generale a »Soc. pentru fond de teatru român«.

A doua reprezentațiune a operei »Moș Ciocârlan«.

Marți, la 9/22 August 1905.

A doua ședință a adunării gener. a »Soc. pentru fond de teatru român«.

Inaugurarea scenei din sala festivă a Muzeului prin o reprezentațiune teatrală a unei societăți de diletanți români din Sibiiu.

Mercuri, la 10/23 August 1905.

Conferența Directorilor Băncilor române din Ungaria.

Concert cu concursul societății de muzică »Carmen«.

Joi, la 11/24 August 1905.

Conferențe publice în sala Muzeului. Repetiția seratei etnografice.

Vineri, la 12/25 August 1905.

Conferențe publice în sala Muzeului. Reprezentațiune teatrală a societății de diletanți din Sibiiu.

Sâmbătă, la 13/26 August 1905.

Conferențe publice în sala Muzeului.

Concertul Reuniunii rom. de muzică din Lugoș.

Duminică, la 14/27 August 1905.

Vizitarea catedralei rom. din Sibiiu.

Excursiune cu tren special la Săliște, unde se va aranja o petrecere populară și un concert.

Luni, la 15/28 August 1905.

Inaugurarea școlii industr. de fete.

Inchiderea expozițiunii.

Bal festiv

Călătoria pe căile ferate.

Comitetul central a cerut la Ministerul ung. de comunicațiune pentru membrii »Asociațiunii« favorul obicinuit de a putea călători pe căile ferate ung. cu preț redus (la prețul biletelor pentru clasa proximă inferioară) și a primit favorabil răspuns al Ministerului. Cu bilet de clasa III. se poate călători pe clasa II. și cu cel de a II-a pe cl. I. Bilete spre scopul acesta dă comitetul aranjator cu taxa de 1 cor.

Direcțiunea Căilor ferate române a acordat vizitatorilor expozițiunii o reducere de 50% pentru călătoria la stațiunile Predeal și Căineni și retour.

Taxa de înscriere de K. 1. — (lei 1.05). Taxa de K. 1. — este a se achita separat și pentru trimiterea programei definitive.

Correspondențele

de ori-ce natură, cari privesc expozițiunea, programa definitivă, etc., sunt a se adresa Directorului expozițiunii: Dr. Corn. Diaconovich în Sibiiu (Nagy-szeben), iar cererile de încvartirare D-lui Dr. Oct. Russu, avocatul »Albinei«, tot în Sibiiu.

Incvartirarea oaspeților.

Considerând, că în timpul expozițiunii și al sărbătorilor împreunate cu aceasta, va veni la Sibiiu, un număr foarte considerabil de vizitatori externi, Comitetul aranjator a instituit un Biuro de încvartirare, care va funcționa în timpul dela 1/18—15/28 August și va servi publicului vizitator al expozițiunii cu informațiuni asupra camerilor disponibile în hoteluri și la case particulare.

În acest scop Biuroul a intrat în pertractări cu hotelierii din Sibiiu, și a făcut o conscripțiune a tuturor camerilor mobilate, ce se vor putea închiria în timpul expozițiunii, fixându-se totodată și prețul acestor camere. Mai departe va instala în seminarul »Andreian«, și în alte localități, mai multe dormitoare cu un număr mai mare de paturi.

Biuroul de încvartirare nu primește comande de a rezerva camere ci se va restringe exclusiv numai la adăpostirea vizitatorilor, cari după sosirea lor în Sibiiu îi vor cere intervențiunea.

Prin urmare vizitatorii externi, cari nu vor găsi loc la hoteluri sau la cunoscuții lor, sunt invitați, ca după sosirea lor în Sibiiu să se adreseze către Biuroul de încvartirare, care va da cu toată prevenirea informațiunile de cari vor avea trebuință.

Sibiiu, 7 August (25 Iuliu) 1905.

Directorul Expozițiunii:

Dr. Diaconovich.

Cultura bucatelor în vechime.

Cultura bucatelor este mai tot așa de veche, ca și neamul omenesc, de oare-ce acesta fără de acelea, n'ar fi putut exista pe pământ nici decum sau numai foarte cu greu. De aceea cele mai multe popoare din vechime credeau că bucatele sunt un dar din cer, cu care zeii au dăruit pe oameni.

Astfel cei vechi credeau, că în India au învățat pe oameni cultura bucatelor zeul Brama, în Egipt Iris, în Grecia — Demeter, iar în Roma — Ceres. Ei mai credeau, că la început zeii înșiși se scoborau din cer de lucru pentru oa-

meni; mai credeau și aceea, că la început bucatele erau mai roditoare, ca acum. Un singur paiu de grâu era încărcat de spice de jos până sus. Dar omul ispitind pe zei, acestea s'au scoborât mânioși pe timpul secerișului, au tras cu mâna pe paiul de din jos în sus și atunci au căzut toate spicele laterale, rămânând numai cel din vârf, după cum îl vedem și astăzi la grâu, săcara și orz.

În vechime cultura bucatelor nu se făcea pe întinderi așa mari, ca acum, de o parte pentru-că nu se simța lipsa lor așa tare, fiindcă și oameni erau mai puțin pe pământ, de altă parte pentru-că nu aveau nici unelte așa bune pentru lucrarea pământului.

Unii Egipteni susțineau, că plugul l'ar fi aflat zeul lor Osiris. Aceasta o deduc ei de acolo, că pe unele statue s'ar fi aflat anumit icoane de plug, la cari erau înjugați doi boi, după cari mergea economul sămânând. De aci se deduce, că scrierile lui Herodot, cu privire la cultura bucatelor în Egipt, nu consună întru toate cu adevărul. Herodot susține adecă în scrierile sale, că vechi Egipteni, nici nu arau, nici nu grăpau, nici nu săpau bucatele, ci le sămânau numai în nămolul rămas de riul Nil, iar pentru astuparea lor, mânau numai niște animale mai mărunte precum sunt oile și porcii de le călcu în pământ.

Dar unele din vechile popoare nu voesc se conceadă Egiptenilor gloria de a fi aflat ei mai întâiu cultura bucatelor și plugul. Ele susțin adecă, că acelea au fost cultivate și pe alte locuri, iar despre plug susțin, că acela a fost aflat mai întâiu în China, unde omul privind la rămători, cum desfundă pământul, a născocit apoi și el un fel de cârlig de lemn, cu care sgăria pământul întocmai ca și aceia.

Fie cum va fi, în ceea ce privește cultura bucatelor și aflarea plugului, astăzi este pe deplin constatat, că Egiptul și China au fost cele dintâiu țări, cari încă pe la anul 3000 înainte de Christos se ocupau cu cultura acelor. Dela Egipteni a trecut apoi cultura bucatelor la Feniceni, dela acestea la vechii Greci, iar dela acestia la vechii Romani.

În mormintele unor mumii (trupuri îmbalzamate, din Egipt s'au aflat grăunțe de bucate, cari sunt asemenea grăunțelor noastre de astăzi. Proba făcută cu acelea, de a le sămâna și astfel a scoate nouă grăunțe, se zice că într'un caz ar fi și isbutit. Grăunțele de grâu aflate în Pompei, cari s'au putut cultiva mai departe și pe cari și astăzi le mai cultivă pe câte un loc în partea de cătră apus a Helveției, ne dau o dovadă sigură despre cultura bucatelor în vechime

Pe acolo, pe unde adecă pământul nu prea era priincios cultivei buca-

telor, se îngrijea oare-cum însași natura, ca se producă plante de acelea, cu cari oamenii să se poată nutri. Astfel în izulele de mează zi ale Oceanului mare și indic, unde crește pomul de pâne, locuitorii n'au prea avut lipsă, de cultura bucatelor, ci ei așteptau numai timpul acela, până când se cocea acela, atunci îl tăiau, scoteau măduha din el, pe care apoi o cerneau, după aceea o ferbeau în apă și astfel pânea era gata. Un asemenea arbor de pâne da câte 200—400 chilograme de făină. Care va să zică pânea crește aco'o în pădure, după cum cresc la noi arborii.

Despre cultura bucatelor în vechime mai aflăm urme numeroase și la vechii Izrailiteni. Cain, ne spune vechiul testament, că era lucrător de pământ; Moise ne spune în cartea sa cap 25 vers 4: »Se nu legi gura bouului, ce treeră; patriarchul Iacob a trimis pe timpul unei foamete, feciorii săi în Egipt după bucate, unde era fratele lor Iosif ca dirigător, iar împăratul Solomon vindea multe bucate pe sama regelui Hiram din Egipt.

Herodot ne spune în scrierile sale că la nici un popor din vechime nu era mai dezvoltată cultura bucatelor, ca în Canaanul vechilor Izrailiteni, unde cum ziceau ei: »Curge lapte și miere«. În adevăr însă nu curgeau de acestea, ci apa din râurile Tigru și Eufrat, care era băgată pe canale printre holde și grăunțele acestora așa creșteau de mari în cât după mărturisirea scriitorului susnumit, se apropiiau de mărimea grăunțelor noastre de cucuruz

De cultura bucatelor era legată în vechime oare cum și civilizațiunea, pentru-că popoarele acelea, cari se ocupau cu cultura lor, trebuiau să se așeze stabil într'un loc, pe când acelea, cari nu se ocupau cu cultura acelora, trebuia să se ocupe cu vânatul sau cu viața nomadă (de călători).

Chiar și sălbaticii aveau oare-care respect față de cultivătorii de bucate, ceea-ce se deduce și din aprețierea unui sălbatic, care se fi zis odată copiilor săi: »Nu vedeți voi, că noi trebuie să așteptăm câte 30 de luni până când crește vânatul, care și după-ce crește are patru picioare, ca se poată fugi, iar noi avem numai două, ca să 'l putem prinde? Iată vă spun, că neamul sămănătorilor de grăunțe în scurt are se stârpească pe neamul mâncătorilor de carne. »Și acel sălbatic avea toată dreptatea, de oare-ce s'a constatat, că pe când aceia puteau să trăiască numai câte 80 de suflete pe un mil pătrat, pe atunci nomazii puteau se trăiască câte 800 iar cultivătorii de bucate câte 8000.

La nici unul din vechile popoare însă nu era dezvoltată cultura bucatelor, ca la vechii Romani. Aceasta este a se scrie acelei împrejurări, fiind-că

într'un tim cei mai de frunte comandanți și conzuli se ocupau cu cultura acelora. Mai târziu pe timpul lui Iuliu Cesar, cultura bucatelor se restrângea numai la provincă, adică în jurul cetăților. Iuliu Cesar, ca să se facă mai popular, nutrea câte 300,000 de cetățeni pe spesele statului.

Pe timpul împăratului August, a mai decăzut cultura bucatelor, fiind-că poporul dat cu »pâne și jocuri«, nu mai voia să lucre ci aștepta toate dea gata dela guvern, care în cele din urmă s'a văzut apoi silit de a cumpăra bucatele de lipsă de prin Africa, Galia și Tracia.

Dela vechii Romani cultura bucatelor a trecut în Galia (Francia) și în Germania de mează zi, iar cu prilejul războaielor cruciate s'a împământenit peste tot locul, pe unde și clima a fost priincioasă culturii lor.

Astăzi numai există petec de pământ, pe unde să nu se cultive bucate, din cari apoi se pregătește »pânea cea de toate zilele« în casa bogatului, ba în unele țări mai constituie și un isvor nesecat de bogăție privată și națională.

Ioan Georgescu

Lucrările congresului Băncilor populare din Romania.

(Urmare și fine.)

Discursul de deschidere al dlui D. Protopopescu, președintele congresului II. al Băncilor populare.

În alt senz, nu departe de ochii nostri stau regate și chiar împărății puternice, foarte puternice odinioară, dar' a căror independență politică ru mai este decât o vorbă, o închipuire, din pricina robiei economice în care să află față de restul omenirii.

Dar ce să trecem peste granițe?

Din nenorocire am avut pildă în casa noastră chiar.

Reamintiți-vă anii de dezastru dela 1899 și prăpăstia în care ne aduseser, când din pricina sărăciei noastre, am fost umiliți și pe punctul să ne vedem independența știrbită prin amestecul bancherilor străini în trebile noastre dinlăuntru!

Iată dar înțelesul mare și cuprinzător al cuvintelor de îndemn ce ați auzit cu prilejul primului congres, că trebuie ca Români să fie *bogați, bogați, foarte bogați!*

Da, Români trebuie să fie foarte bogați. Aceasta este o condiție esențială chiar pentru existența noastră politică.

Pentru a fi bogați însă, se cer două lucruri:

Să fim muncitori, foarte muncitori și economi, foarte economi!

Este muncitor poporul nostru, muncește mult, și muncește din greu Românul! Dar munca lui nu este totdeauna, din lipsa mijloacelor, nici metodică nici spornică.

Ne lipsește apoi, și foarte mult, spiritul de prevedere, spiritul de economie!

În această direcțiune este de făcut educația poporului nostru, mai cu samă în pătura lui cea mai număroasă, — în clasa țărănească!

Și vouă preoți, și vouă învățători, vouă fruntași ai țărâtimei, vă cade sarcina grea dar înălțătoare, de a răspândi și a desăvârși această educațiune, de a realiza ideea mântuitoare a emancipării economice a clasei țărănești!

Și băncile populare și celelalte întovărășiri sâtești sunt uneltele principale de cari vă veți sluji pentru a ajunge la limanul mântuirii.

Voi sunteți apostolii acestui ideal măreț și izbânda voastră este neîndoioasă.

Trecutul neamului ne stă dovadă întru aceasta.

Pentru toți câți urmăresc procesul istoric al încheării neamului românesc este vederat că temelile unității noastre etnice au fost legea, sfânta legea creștinească și limba, duiosa limbă a poporului, pe care »Românașul o iubește ca sufletul său«. (Aplauze îndelungate).

Istoria neamului ne învață cum în altar preoții propovăduiau unirea sufletelor în aceeași credință, iar în tinda bisericii singurul local de școală pe vremuri dascălii învățau și întreținea unitatea limbii, unitatea gândirilor, unitatea noastră intelectuală.

Legea și limba strămoșească, iată pavezile cari au apărut unitatea noastră în contra potoapelor de barbari ce în curs de veacuri s'au revărsat asupra țaranilor românești! (Aplauze).

Dar de ce să mergem prea departe în istoria trecutului?

Priviți peste fruntariile Regatului, la frații nostri din toate părțile, și veți vedea că cetățuile naționalității românești în cari bat fără încetare toți cei cari privesc cu ochi vrăsmășești înțărirea și propășirea neamului nostru, sunt biserica și școala!

Prin urmare voi slujitori ai bisericii și ai școlii românești, aveți misiunea de a îndruma țărâtimea pe calea mântuirii economice, condițiune neapărată pentru ca să poată sta pe temelii neclintite neamul a cărui unitate a fost propovăduită și ocrotită cu atâta râvnă de predecesorii vostrii. (Aplauze).

Zicem că izbânda noastră va fi neîndoioasă.

Ea este sigură pentru-că în apostolatul ce aveți de purtat sunteți urmați de toți conducătorii luminați ai acestei țări și mai pe sus de toate încunjuțați și susținuți de sprijinul mare și puternic al suveranului prea vrednic, căruia soarta fericită i-a încredințat destinele țării noastre. (Aplauze prelungite).

Iată în adevăr cu ce cuvinte a întimpinat Maj. Sa regele nostru prea iubit pe delegații cari aduseseră răspunsul senatului la ultimul mesagiu de deschidere al corpurilor leguitoare.

»Am încredințarea că veți aduce iarăși matura și conștiosă chibzuire în cercetarea diferitelor legi ce vi se vor spune de către guvernul meu, *mai ales pentru acelea menite a îmbunătăți starea materială a țăranilor noștri*«.

»Cu o dragoste într'adevăr părintească trebuie să îmbrățișăm cauza ridicării lor, căci ei ca plugari și ca ostași alcătuiesc adevărata țară a statului«.

Când atari îndemnuri vin chiar dela înălțimea tronului, și când pildele ne sunt date de atât de sus, nu e îndoielă că toți, cu toții vom lucra cu toată însuflețirea la îndeplinirea idealului măreț al ridicării nemului prin emanciparea lui economică, și atunci se va vedea realizată visarea sublimă a poetului, care cu mult înainte chiar de unire, profetiza:

»Viitor de aur România are
și prevăd prin veacuri a ei înălțare«.

(Aplauze prelungite și îndelung repetate).

»Curierul Bancilor populare«.

Comiții agricole.

Cum comitetul central al »Reuniunii române agricole sibiene«, hotărâre a luat de a ființa secțiunile sau comițiile agricole, prevăzute în statute, dăm cu plăcere comunicatul de mai jos, ce ne vine din cercurile Reuniunii, atrăgând asupra lui luarea aminte a cetitorilor.

Statutele »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, acceptate de întemeietorii ei la 29 Ian. 1887 și aprobate de ministerul r. u. de agricultură la 30 Noemvrie acelaș an, în §. 1. ne arată scopul Reuniunii care este: de a lucra la perfecționarea tuturor ramurilor agriculturii, a industriilor agricole și domestice, cum și la îmbunătățirea materială a claselor agricole, în deosebi a cultivătorilor mici. Tot în § 1 se arată, că de sfera de activitate a Reuniunii se țin:

a) economia națională și economică de stat, încât aceste stau în legătură cu agricultura și industriile ei; b) agricultura în înțeles mai strâns; c)

industria agricolă și industria de casă; d) cultura vitelor; e) pomăritul; f) cultura viilor și a vinului; g) legumăritul; h) cultura păsărilor de casă (hoire, gălițe); i) stuțăritul; k) mătăsăritul.

Dintre mijloacele, de care Reuniunea are să se folosească pentru ajungerea scopului ei vom indica următoarele (din § 3) și anume:

Reuniunea urmărește progresul agriculturii în toate ramurile sale; studiază referințele economice îndeosebi ale populației rurale și culege date în aceasta privință; stăruiește pentru introducerea reformelor, ameliorărilor și invențiilor bune în sfera agriculturii industriei agricole și domestice și a celorlalți rami; lucrează pentru cultivarea raselor bune de animale și speciilor bune de plante agricole, pentru aplicarea de mașini și de instrumente agricole și industriale perfecționate; stăruiește pentru lățirea învățământului agricol, pentru înființarea școalelor de agricultură și de institute pentru industria agricolă și domestică, sprijinește cu mijloace bănești pe cele existente și înființează însăși asemenea școale și institute; înființează economii de model; cu un cuvânt societatea influențează preste tot asupra promovării agriculturii, industriei agricole și domestice și a celorlalți rami, anume: prin îndemnare, incurajare, învățatură, prin ajutoare de bani, prin recunoșterea și distincțiunea prestațiilor folositoare, prin cercetări practice.

Atât punctele privitoare la sfera de activitate, cât și cele relative la mijloace ne arată, că Reuniunea pentru ca se poată ajunge cu mai multă ușurință la scopurile ei rezervate, are să lucreze în deaproape atingere cu populațiunea rurală, cu înșiși economii, a căror referințe economice trebuie să le cunoască.

Aceste motive a determinat pe legiuitorii acestui așezământ atât de folositor, să se gândească și la organul, căruia cu puțință îi este a sta în nemijlocită atingere cu țăranul agricultor; prin urmare poate să studieze referințele economice și se culegă date în aceasta privință, să stăruie pentru introducerea reformelor, ameliorărilor și invențiilor bune în sfera agriculturii etc.

Acest organ numit »secțiuni« sau »comiții agricole«, este prevăzut în § 4 din statute; felul de organizare a comițiilor este precizat în §§ ii 38 — 47, iar în § 19 comițiile agricole sunt aranjate între organele pentru administrarea și conducerea Reuniunii, cari sunt: a., adunarea generală, b., comitetul central, c., secretarul și d., comițiile agricole.

Afacerea punerii în practică a dispozițiilor privitoare la comițiile agricole a format dela chiar activarea Reuniunii una dintre preocupăunile de căpetenie ale cărmacilor ei, dar întrupare

va primi aceasta chestiune de capitală importanță, după toate prevederile, numai în viitorul apropiat.

Comitetul central al Reuniunii, ocupându se de această afacere, a conchis adecă înființarea de comiții. Prin activarea acestora se va da nou impuls spre ajungerea scopurilor Reuniunii.

O comisiune a comitetului central a fost însărcinată cu elaborarea unui proiect de împărțire a comunelor în comiții, proiect, ce se va prezenta proximei adunări generale a Reuniunii noastre agricole.

De-ocamdată comitetul a enunțat că comiții ar fi să se organizeze în Sebeșelul săsesc, în Mercurea și în Săliște, pentru comunele din cercul respectiv, iar în Avrig și Rășinar pentru cercul Cisnădiei și a Sibiului și în Fofeldea pentru cercul Nocrich.

Pentru cunoașterea felului comițiilor dăm în cele următoare § 38 39 41 și 47 din statutele Reuniunii, cari sunt:

§ 38. »Membrii reuniunii dintr'un teritor (ținut) formează un comițiu agricol (reuniune ținutală, subreuniune.)

Reședința comițiului este în localitatea principală a ținutului«.

§ 39. »Sfera activității comițiilor agricole este: a) răspândirea de cunoștințe folositoare din domeniul agriculturii și industriei agricole și domestice; b) colecțiunile și distribuțiile de opuri și scrieri periodice agronomice și industriale, de modele, mașine etc c) înființarea și întrebuintarea de școale de pomi (grădini-model) și de alte întocmiri necesare și folositoare agricultorilor din ținut; d) înaintarea la comitetul central de rapoarte, date statistice, dorințe, propuneri etc. e) stăruire pentru înmulțirea membrilor reuniunii; f) ținerea de disertațiuni din domeniul agriculturii, industriei agricole și domestice și executarea acelor; g) împlinirea tuturor însărcinărilor primite dela comitetul central«.

§ 41. »Fiecare comițiu agricol își alege un comitet pe trei ani, compus din un president și 4 membri.

§ 47. »In detail afacerile comițiilor agricole se vor regula prin un regulament stabilit de comitetul central al reuniunii«.

Războiul ruso-japonez.

Cum am arătat în Nrii anteriori tractările și negocierile de încheerea păcei s'au început deja. Ca plenipotențiați ai Rusiei s'au trimes: Dl. Witte și baronul Rosen, iar Japonezi au exmis pe: Baronul Komura, și Dl. Tachira, fixând

întâlnirea la Portsmouth spre a stabili condițiunile. Președintele statelor unite *Rozewell* i-a invitat pe plenipotențiar și pe atașajii lor la bordul vaporului „*Mayflower*” spre a face cunoștință. Aci la un dejun *Rozewell* a ținut un discurs resp. toast exprimându-și dorința de a se încheia o pace durabilă, afirmând că *aceasta este și interesul popoarelor civilizate*. După o telegramă din *Portsmouth* din 16 l. c. conferința a luat deciziune asupra 3 articole din condițiuni: a.) Rusia recunoaște influența predominantă a Japoniei asupra insulei *Corea*, b.) Rusia și Japonia se obligară a evacua *Mandjuria*, a.) respecta intactitatea teritorială a Chinei și c.) calea ferată spre sudul de Carbin să treacă la China. — Din *Newjork* se vestește că *Rosewell* a primit scrisori amenințătoare că în drumul dela conferința de pace va fi atăcat cu bombe sau asasinat.

Luptă decisivă nu sau întâmplat zilele acestea, se pare a domni un armistițiu pe câmpul de resbel. *Linevits* a depeșat țarului în 3 rânduri a nu încheia pacea. — Din *Petersburg* sosesc știri serioase, că țarul ar vrea să rezigneze dela tron în favorul fiului său. Această știre încă nu s'afirmă oficios.

Răscoale se întâmplă și acuma; în *Odessa* se execută pedeapsa cu moarte contra revoltanților; chiar și persoane marcante aristocrate au fost decapitate cu glonț.

NOUȚĂȚI

Conferența băncilor române. *Prezidiul delegațiunii băncilor române asociate*, *Dl P. Cosma* convoacă la conferința **IV-a** pe directorii băncilor române, care se va ține *Mercuri în 10/23 August 1905 la ora 10 a. m. în sala festivă a Muzeului Asociațiunii*. *Dorim succese rodnice acestei conferințe pentru înaintarea economică a poporului nostru!*

Parastas pentru Șaguna. *Duminecă în 6 August n. s'a celebrat un parastas solemn în comuna Cricău la poalele Munților-Apuseni pentru odihna sufletului marelui Andrei Șaguna*. Au servit la altariu patru preoți, ear' tinărul *Morușca*, absolvent de teologie, a rostit o frumoasă vorbire despre Șaguna.

Întâlnire de monarhi. *Dela cercurile domnitoare din Viena se vestește că între Împăratul și regele nostru Francisc Iosif și Wilhelm împăratul Germaniei în zilele dela 14—18 Aug. a. c. a avut loc un interviu, anume Împăratul Wilhelm va merge la băile din *Marienbad*, de unde va face excursiune la *Pilles* spre a da întâlnire monarhului nostru, care s'a aflat acolo pentru inspectarea*

manevrelor din *Boemia*. »*Drapelul*» publică că regele nostru s'a întâlnit și cu *Eduard VII.* regele Angliei la *Pilsen* tot în zilele acestea.

Amănunte în numărul proxim.

*

Școala pentru economia și industria de casă. Se atrage din nou atențiunea on. public român asupra „*Școlii pentru economia și industria de casă*”, proiectată de »*Reuniunea femeilor române din Sibiu*». Școala se va deschide cu începerea anului școlar 1905/6. Va funcționa de-ocamdată numai secțiunea economică a școlii. Instrucțiunea va cuprinde: a) învățământ practic, pregătirea bucatelor și a pâinei, conservarea legumelor și a poamelor, spălătul și îngrijirea rufelor, curățirea și ținerea în ordine a locuinței, grădinaritul, confeționarea rufelor; b) învățământul teoretic: economia de casă, chemia bucătăriei, contabilitatea, igiena, îngrijirea bolnavilor și literatura română. Elevele ai căror părinți sau îngrijitori nu sunt în *Sibiu*, au să locuească în edificiul școlii, strada *Baier nr. 1* (edificiul *Albinei*). Se vor primi numai eleve, cari au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară. Instrucțiunea va fi exclusiv în limba română. Se va conversa însă și în alte limbi, în deosebi în limba maghiară și germană, dar numai în pauză și la masă. În timpul liber de după amiază elevele pot lua oare de pian, muzică orală, pictură etc.

Taxele prescise: 1) Fie-care elevă internă va avea să plătească o taxă lunară maximală de 50 coroane, din care se vor achita spesele efective ale școlii, cu excepțiunea remunerației instructorilor, pe care o achită reuniunea din al său; când spesele efective vor fi mai mici, diferența se va restitui elevi. 2) Fie-care elevă externă va avea să plătească o taxă lunară de 40 cor., pentru care va primi și amiaza și ojină. Taxele sunt a se solvi pentru trei luni anticipativ. Informațiuni mai detaliate se pot lua dela conducătoarea școlii, d-șoara *Veturia Papp*, *Sibiu*. Strada *Baier nr. 1*.

*

Un pictor român — distins. *Pictorul român dl Stefan Pepescu*, membru al societății »*Tinerimea artistică*» a obținut la expoziția internațională de arte din *München*, medalia de aur cl. II a.

*

O întâmplare îngrozitoare s'a petrecut zilele trecute în orașul *Fermo* din *Italia*. Fetite și călugărițele orfelinatului de acolo erau adunate în capela la slujbă. Deodată s'a rupt padimentul și toate au căzut din etagiul prim, unde era capela, în pivniță. Au fost scoase din ruine 16 cadavre, 32 călugărițe sunt greu rănite.

*

Adunarea comitatenză extraordinară în Deva. În urma înaltei dispozițiuni a *Ilus. sale Dlui Comite suprem Nr. 591/905* s'a fixat pe ziua de 24 August a. c. la 9 ore a. m. o adunare generală extraordinară a comitatului; ședința se va ține în sala cea mare a casei comitatului având a se pertracta mai multe

obiecte precum: *Ordinațiuni ministeriale*, *afaceri interne ale muncipiului*, *cauze dela comune*, *apelății* (între care și a *Dlui Dr. Erdély* din *Orăștie* în contra unui conclud al orașului prin care i-s'a denegat participarea la ședințele magistratului, cerer de a se șterge aruncul de dare dela unele comune din comitat, bilanșii anuale ale comunelor aparținătoare de comitat pe 1902 și 1903; preliminar de spese, agende dela alte comitate și propuneri de sine stăătoare etc.

Fiind adunarea această de mare interes vital, se recomandă tuturor membrilor a participa nesmintit.

*

Maria D'Asty, primadona gingașe care odinioară își cucerise un loc de seamă pe scenele din străinătate și mai ales în *Italia*, și-a dat obstescul sfârșit *Marți*, la *Curtea-de-Argeș*. *Maria D'Asty* (*Maria Dumitrescu*) a cântat și în *Brașov* înainte cu doi ani.

*

Dela București la Roma călare. *Căpitanul de cavalerie Miron Costin* din *București*, cunoscut din drumul ce l'a făcut mai anii trecuți călare de la *București* la *Metz*, are de gând să meargă la toamnă tot călare până la *Roma*, însoțit de *dl Lupașcu*, fost procuror la *tribunalul Ilfov*. »*Raid*»-ul acesta îl vor face pe cai de rasă română.

*

Foamete în Spania. La *Sevilla* și ținuturile din împrejurime miseria poporului a ajuns la așa grad, încât mii și mii de inși se nutresc cu iarbă și rădăcini. În unele locuri poporul, împins de foame atacă brutăriile s. prăvăliile de alimente, ca de pildă în *Utrera*. În *Baibao* mai mulți istoviți de foame au bombardat cu bolovani trăsura episcopului, atingându-l și pe el cu câte o peatră, din cauză că n'a voit să le dea bani, ca săși cumpere pâne. *Autoritățile locale* au cerut ajutoriu grabnic de la guvern.

*

Prisonieri japonezi osândiți de Ruși. Din *Peterzburg* se telegrafiază, că *tribunalul militar* a condamnat pe *prisonerul japonez Kazumatu* la 2 ani temniță, ear pe *prisonerul Akito* la 8 luni. *Prisonerii japonezi* au fost pedepsiți pentru-că au atacat cu bastoane pe *subofițerul rus Gavrilow*. *Japonezii* au tăgăduit aceasta, de asemenea și *martorii ruși* au susținut dispozițiile lui *Gavrilow*.

*

Scrisorile de recunoștință, cari au fost trimise în ani 1902, 1903, 1904, și 1905 domnului *Albert Müller*, inventatorul *crucei duple electro magnetice R. B. nr. 86967* în *Budapesta V. str. Védász 42/VI* le vom aduce pe rând la cunoștința cetitorilor. *Scrisoarea nr. 3: St. de Müller!* am comandat 3 *cruci electromagnetice R. B. Nr. 86967*. Fiindcă mi-au făcut bine și mie și pretinilor căror li-am dat, te rog să mă trimiți 3 *cruci* la adresa mea, *Cu st. mă Hermann Kaner* în *Biserica-Albă*. — *Tuturor cari sufer de Gicht, reumă, astmă, bătăi de inimă, influență și dureri de șele*, se recomandă călduros *aparaturile*. *Originalul acestei scrisori* se poate vedea la *dl Albert Müller, Budapesta V. str. Védász 42/G*.

*

Corneliu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporei, la stropirea viilor.

Aceasta e probat ca cel mai bun, și prin folosința s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânăta sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil. Fie-care pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuințare.

Stropirea cu »Peronospin« e mai bine dacă să face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar »Peronospin«-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidei și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe

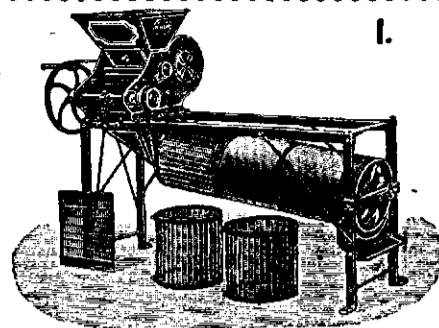
DE VÂNZARE

Casele din Orăștie în strada mare a pielarilor nr. 23 și 23^a clădite de curând, în stare deplin solidă, cu zidiri laterale economice, pivniță și grădină mărișoară de pomi și legume, sunt

de vânzare din mână liberă. Sunt scutite și de darea statului 6 resp. 8 ani.

Doritorii să se adreseze la *Administrația noastră* sau la *dama Valeria Nicoară* din str. Romosului, la moara Kaess.

Mașină de treerat.

Cu prețuri moderate. Conced și plățirea în rate so-cotind 6% interese. Liste speciale de prețuri servesc la ori-ce cerere.

CARL F. JICKELI în Sibiu.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 7 Iulie—13 August v. 1905.

Duminică	7	Budapesta Mănăsturul ung.
Luni	8	Baia mare Barot. Cetatea de baltă. Ciozven. Ciuc-Cosmas.
Marti		
Mercuri	10	Copșa mică Șercaia. Vințul de sus.
Joi	11	Ciacova Copșa mare. Sebeșul sășesc.
Vineri	12	Becas Boroșneul mare. Coronad Mergindeal Teius
Sâmbătă		

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dumin. a 9-a după Rusalii, ev. Mat. c. 14, g. 8, v. 9

Dum.	7 C. Domeție	20 S. Ștef. reg.
Luni	8 S. Emilian	21 Ioana
Marti	9 Ap. Mateiu	22 Timoteiu
Merc.	10 M. Laurențiu	23 Filip
Joi	11 M. Euplu	24 Bartolomeu
Vineri	12 M. Fotie și Anicit	25 Ludovic
Sâmb.	13 C. Maxim	26 Samuil

Redactor resp. VASILIE DOMȘA protopresbiter.

Pentru 5 coroane

trimite 4 1/2 kilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, vioarele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

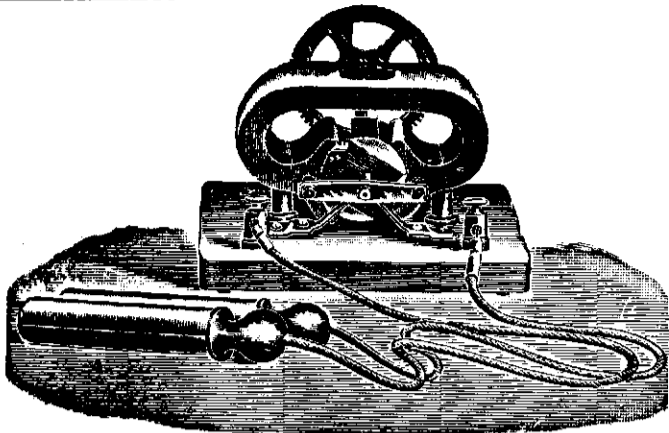
Direcțiunea.

27—

Insertiuni și Reclame

cu prețuri moderate să primesc la adm. revistei „BUNUL ECONOM“!

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă: să și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agită simțurile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morburii.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțelegerea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismul, junghieri, histerie, astmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, unde măiestria și dibăci medicilor fu zadarnică, dar a ajutat la toate boalele de nevastă, dureri de cap, colică, surdități de urechi, insomnii, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după câte-va ore o alinare miraculoasă și îndocosi la cele mai grele morburii femeiești afară bolnavele tătăduite sigură și chiar la femeile în stare înconștientă. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Nu mai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferinzi orce bicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREFRISA ELECTROPHORA 31-40

Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15/E.

„MINERVA“ institut tipografic in Orăștie.

Efectuește ori-ce lucrări aparținătoare artei tipografice.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri estine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de case de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvil Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

vindecă și înviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat

a se da împreju-
vindecă boale vechi

(190)

de 20

de ani.

74-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagra, ischias, udul în pat, infuența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părți e lumii, cari pretuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în geiere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja atinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndocosi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. | **Prețul aparatului mic e 4 cor.**
folosibil la morburii cari nu sunt | folosibil la copii și femei de
mai vechi de 15 ani. | constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42G. colțul strada Kálmán.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual« sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunt în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 18-52

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

29-52